

Un dia a la llibreria El Cucut

TERESA CALABÚS > TEXT

Paro el despertador amb un moviment automàtic i precipitat per evitar que el soroll m'irriti i procuro recordar quin dia de la setmana és avui. Acaba de passar la Fira de Sant Andreu, tret de sortida dels torroellencs per començar a decidir regals de Nadal i Reis. M'esperen dies de feina.

Afortunadament, aquesta època és la més bonica i agraïda de l'any. Els clients vénen a El Cucut perquè volen regalar llibres i estan disposats a deixar-se seduir. S'agafen temps per fullejar tota mena de lectures: art, geografia, fotografia, contes, cuina..., i l'actitud relaxada i festiva que demostren se m'encomana i m'ajuda a passar les hores que inevitablement he de dedicar al treball.

Queden lluny el malson de la venda del llibre de text i l'agredolç record de la diada de Sant Jordi. Ara estem a desembre i estic disposada a divertir-me fent de llibretera.

Amb la meua filla, i companya de feina, la Magda, ens hem llegit contes, hem fet piles dels que més ens han fascinat, hem estat atentes a les novetats que ens han explicat els editors, hem llegit autors catalans i traduccions. Mirem catàlegs de propostes de lectura i les pàgines de cultura dels diaris. Ens sentim preparades.

Entro a primera hora del matí a la llibreria amb aquesta sensació segura i optimista.

Els primers clients han estat fàcils; porten els deures fets. Ens demanen els llibres ben informats del títol i l'autor, i alguns saben fins i tot el nom de l'editorial.

Confesso, però, que m'agrada que em posin a prova, i tinc ganes de recomanar alguna de les novel·les que m'han agradat i que no són gaire conegudes. També gaudeixo molt ajudant a triar regals per a la mainada, entre els àlbums il·lustrats o els contes en què, obrint-ne les tapes, et pot sorprendre música, olors, llum... Inevitablement quedem atrapats en la màgia que contenen. Tot sovint acabo explicant els contes a parees o parelles d'avis, que no gosser interrompre el meu entusiasme.

A mig matí entra la Maria, una coneguda meua que no sol comprar llibres.

—Busco un llibre que parla de l'Alzheimer...

—...

—... però no me'n recordaré pas del títol. El senyor que l'ha escrit va parlar per la tele. Tampoc em recordo com es diu, eh?

Afortunadament, encara que m'ha contactat molt, reconec la gran ajuda de les noves tecnologies. Gràcies a Internet, entro en el programa de televisió que la Maria va veure i trobo, amb la seva supervisió i els comentaris que pretenen facilitar la recerca, que Nolasac Acarín va parlar del seu llibre *Alzhei-*

Totes les novetats no caben a la llibreria per Joan Riera

mer, manual d'instruccions el mes de març passat. Per sort, tenim el llibre en estoc. La Maria, però, abans de comprar-lo s'ha assegurat que és el que ella busca. Aclareix que, segons el Sr. Acarín, el fet d'oblidar les coses es pot deure a molts factors i no ens hem d'alarmar pensant que estem malalts. Fins que no llegeix aquesta afirmació al llibre no queda convençuda i se'l compra.

De reüll, veig que la Carme m'espera.

—Escolta, nena, vull la cinquena part del llibre de l'any passat.

—...?

—Sí, dona. L'any passat pel cagatió dels nens em vas donar un llibre que va agradar molt al nano i era la quarta part. Pensava que t''n recordaries. Me'l vas despatxar tu. També n'has de buscar un per a la vaileta. El de l'any passat li va encantar.

Gràcies a les modes, ara tenim terceres, quartes, cinquenes parts del que volem. Amb una cinquena part d'una col·lecció juvenil molt correcta soluciono el regal del nen. Per a la nena trobo un volum de contes molt ben il·lustrat i adequat per a la seva edat. La Carme, però, té un dubte.

—Ja li agradarà, a aquesta vaileta?... Mira que és molt alta i apersonada, eh?

Una estona sense clients. La Magda i jo no donem l'abast col·locant les novetats que constantment descarreguen els transportistes i que l'Àngels, la nostra dependenta, entra a l'ordinador gairebé durant tot el seu horari de treball.

Vaig prendre la decisió, fa anys, veient que els torroellencs pensaven que calia anar

a la capital a buscar segons quins llibres, d'acceptar el «servei de novetats» que m'ofereien els editors i distribuïdors: rebre gairebé la totalitat del que s'edita, i poder retornar el que considerem que no es vendrà. Sembla senzill, oi? Doncs no ho és gens. Primer, perquè és més fàcil enamorar-se dels llibres que rebutjar-los. Segon, perquè tot sovint no ens posem d'acord amb la Magda sobre quins llibres cal sacrificar. Cada una de nosaltres té autors preferits als quals donem un espai protegit a la llibreria. Tercer, perquè just el llibre que has decidit tornar és el que et demanen l'endemà mateix.

Finalment, el que realment ens pressiona per treure llibres és la falta d'espai als prestatges i la falta de diners al banc.

Ara pateixo per si arriben massa caixes, però també, amb la Magda, esperem amb ànsia el transportista. Ens ha de portar encàrrecs que de ben segur alegraran més d'un cagatió. També ens durà comandes de llibres de text. A causa de la gran mobilitat de la immigració, tot l'any hi ha algun nen que s'incorpora tard al curs escolar.

S'acaba el matí i aprofito el migdia per arreglar qüestions bancàries i vigilar si les factures s'han fos el saldo.

A la tarda és habitual veure més jovent a la llibreria. Vénen a comprar les lectures obligatòries de l'escola. La sensibilitat dels professors dels centres escolars torroellencs envers la llibreria ha fet possible mantenir aquest costum, malauradament perdut en altres poblacions. Reparteixen les lectures recomanades en trimestres i intenten acos-

>> *Teresa Calabús
i Magda Riera,
d'El Cucut de
Torroella de Montgrí.*

Rebre gairebé la totalitat del que s'edita i poder retornar el que considerem que no es vendrà sembla senzill, oi? Doncs no ho és gens

Crítiques, entrevistes i presentacions

Les editorials busquen tots els canals possibles per difondre els seus llibres i cada vegada es procura afinar millor a l'hora de decidir a qui es fa arribar un exemplar. «Quan fem la programació de cada trimestre», explica Obiols, «convoquem una reunió dels equips de premsa i els expliquem en què consisteix el llibre, i intentem concretar amb la gent de màrqueting el tipus de lector a qui pot interessar essent molt realistes, molt clars, perquè aquest és un món molt petit en el qual ens coneixem tots i els llibreters agraeixen molt que siguis clar, que els diguis si el llibre pot tenir un perfil molt ampli de lectors o si és una cosa molt especial que va adreçada a uns lectors molt concrets». En aquests moments hi ha 54 persones a la llista de premsa de La Magrana que reben totes les obres de ficció en català que publica l'editorial: Periodistes, crítics o escriptors que poden parlar del llibre als mitjans de comunicació on treballen. Guillem Gisbert, el cantant de Manel, es va encarregar de la campanya de premsa de *Cera*, que va sortir pràcticament a tots els mitjans de comunicació catalans. *Presència* va publicar un fragment de la novel·la acompanyat d'una entrevista a l'autor. Tot i això, l'editora és conscient que tant les crítiques com les entrevistes, fins i tot la possibilitat que l'escriptor sigui entrevistat en programes de televisió com *L'hora del lector*, *Qwerty* o *La ciutat dels llibres*, que s'emetia per TVGirona fins ara fa uns mesos, repercuteixen només en un determinat nombre de lectors, els lletraferits que estan al corrent de les novetats. «Tot això consolida trajectòries», explica Obiols, «fa lectures d'una obra que faciliten que s'escrigui un relat sobre aquest autor i la seva trajectòria, i està molt bé en aquest sentit i de cara a les vendes per als lectors que compren regularment llibres, que són pocs. La realitat del país és aquesta».

Les presentacions a llibreries són una forma d'aparèixer als mitjans, d'apropar el llibre als lectors fidels de l'autor. Els llibreters hi estan molt ben predisposats. *Cera* es presentà a la Llibreria 22 de Girona el 5 de març del 2008. «Poques vegades s'han vist en la presentació d'un llibre», va escriure l'endemà Xavier Castellón a *El Punt*, «lectors tan implicats i bon coneixedors de l'obra presentada. Per això, la presentació de *Cera*, la quarta novel·la de Miquel Pairolí, es va plantejar ahir a la Llibreria 22 com un debat conduït per Guillem Terribas».

A més, la novel·la va merèixer el premi El Setè Cel, de Salt, per unanimitat del jurat format per Vicenç Villatoro, Albert Rossich, Miquel Berga, Guillem Terribas i Iolanda Pineda, alcaldessa de la població. Dotat amb 3.000 euros, aquest premi, que s'atorga a una novel·la ja publicada, també suposa un nou element de divulgació.

Els informes Nielsen permeten a les editorials que hi estan subscrietes fer els seguiments de vendes dels seus llibres pràcticament dia a dia, tot i que en el cas dels llibres en català, segons Obiols, encara s'han de millorar. Per elaborar els informes, Nielsen treballa amb llibreries associades i les vendes es controlen a través del codi de barres del llibre. La dificultat, en el cas del mercat català, rau en el fet que el teixit de llibreries a casa nostra no es basa en grans grups, sinó en una xarxa molt gran de llibreries petites. Això, que d'una banda dificulta la realització d'aquests informes, de l'altra afavoreix i millora l'atenció del llibreter al lector i dona més possibilitats de venda a llibres que no tenen un públic majoritari.

J. Pujadó

tumar l'alumnat a entrar a les llibreries, informat dels llibres que han de demanar.

El veig venir d'una hora lluny. Porta jaqueta de motorista i el casc penjant del braç, deu fer quart d'ESO i se li veu que no té gaires ganes de llegir per obligació.

—Vinc a buscar el llibre del meu col·le.

—...?

—Sí, espera, ja me'n recordaré... *El segon origen del manuscrit*, d'un tal Pedro.

No hi ha dubte, les novel·les de Pedrolo no fallen mai... Fins i tot tinc l'esperança que amb el *Mecanoscrit del segon origen* aquest

vaiet reconegui que llegir no és tan dolent. S'acosta l'hora de tancar. Estic cansada i tinc ganes d'anar-me'n a casa, però he vist que han entrat contes nous a les estanteries. Amb els llums mig tancats i la quietud de la llibreria buida, m'assec sobre una caixa que no hem tingut temps de buidar i me'n lleixo un parell. És un dels molts plaers que em dona aquesta feina. Amb un somriure, penso que demà els explicaré a algú.

Bona nit.

Teresa Calabús és llibretera.

Finalment, el que realment ens pressiona per treure llibres és la falta d'espai als prestatges i la falta de diners al banc